

Asia: 801/40.02.00/2015

Ehdotus sotilastiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi (työryhmän mietintö)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Kristillisdemokraatit rp pitää sotilastiedustelua koskevasta lainsäädäntöehdotusta erittäin tarpeellisena ja katsoo, että se on tarpeeseen nähden jo myöhässä ja olisi saatava kiireellisesti voimaan.

Ehdotuksessa tiedustelutoiminta on hyvin rajattu tiedon hankkimiseen sotilaallisesta toiminnasta ja kaikkein vakavimmista Suomen koskemattomuutta vaarantavasta toiminnasta. Ottamatta kantaa ehdotuksen yksityiskohtaisessa käsittelyssä mahdollisesti ilmeneviin täsmennystarpeisiin, toteamme, että ehdotuksessa on hyvin onnistuttu löytämään periaatteellinen tasapaino tiedonhankinnan kohdistumisesta ennakoitavasti ja täsmällisesti, mutta toisaalta uusia uhkia havaitsevalsi.

Tietoliikennetiedustelun osalta kiinnitämme huomiota hankittavan teknologian turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen. Tietoturvan pettäminen voi johtaa suuriin vahinkoihin. On tärkeää, että kyetään havaitsemaan ja torjumaan vakoilu- ja haaitaohjelmien käyttö maamme turvallisuuden kannalta kriittisten tietojen saamiseksi tai esimerkiksi kriittiseen infrastruktuuriin liittyvien tietoteknisten toimintojen vahingolliseksi muuttamiseksi tai lamauttamiseksi. Tällaisen asiantuntemuksen kehittäminen on jatkuva prosessi ja vaatii pitkälistä kouluttautumista ja tutkimusta sekä yhteistyötä joidenkin keskeisten suomalaisten tietoturvayhtiöiden kanssa, mutta on kuitenkin pidettävä huoli siitä, ettei tulla niistä liian riippuvaisiksi. Siksi tietoliikennetiedusteluun on ohjattava riittävät resurssit.

Suomessa on pysyttävä teknisen ja menetelmällisen kehityksen kärjessä, kun on kyse verkkohyökkäysten ja tietomurtojen havaitsemisesta ja torjumisesta. Tietoturvan merkitys tietoverkoissa korostuu tulevaisuudessa ja on erinomaisen tärkeää, että sen vaarantuminen havaitaan ajoissa ja voidaan mahdollisimman pian ryhtyä vahinkojen rajoittamiseen. Toteamme, että ehdotukseen on riittävästi sisällytetty mahdollisuus varoittaa yhtiöitä, joihin havaitaan kohdistuvan mahdollisesti taloudellisesti hyvin merkittävä tietoturvan ohitusyritys.

Samalla Suomen on pyrittävä aktiivisesti vaikuttamaan tietoturvan tasoon yhteiskunnassa ja mm. kansainvälisiin standardeihin, jotta erilaisia verkkoon kytkettyjä laitteita ei voida helposti kaapata ja käyttää tiedusteluun tai verkkohyökkäysten välineinä.

On tärkeää, että ehdotuksesta käy ilmi kansalaisten viestintäsalaisuuden korkeatasoinen turvaaminen, ja että ehdotettu lainsäädäntö rajaa selkeästi missä olosuhteissa ja millä edellytyksillä kansalaiset voivat joutua tarkkailun kohteiksi. Tietoliikennetiedusteluun vaadittaisiin ehdotuksen mukaan aina tuomioistuimen perusteltu lupa. Tiedustelutoiminnan hyväksyttävyyttä kansalaisten yksityisyydensuojan kannalta edellyttää korostunutta valvontaa. Ei saa antaa aihetta epäilykselle, että tiedusteluviranomainen voisi ilman erittäin korkeaa kynnystä ja perustetta rikkoa kansalaisten yksityisyyden suojaa.

Tiedustelutoiminnan laillisuutta ohjaisi ja valvoisi ehdotuksen mukaan puolustusvoimien asessori, ja tämän sisäisen valvonnan lisäksi puolustushallinnon ulkopuolinen valvontaviranomainen. Kiinnitämme huomiota siihen, että myös toiminnan parlamentaarisen valvonnan on oltava riittävää ja se on säädettävä sekä määrällisesti että laadullisesti korkeatasoiseksi, kun siitä erikseen säädetään laissa tiedustelutoiminnan valvonnasta. On pidettävä huoli siitä, että kaikki eduskuntaryhmät ovat valvonnassa edustettuina.

Helsingissä 18.05.2017

Suomen Kristillisdemokraatit r.p.

Erävalo Esa
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) rp.